

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
«ΤΑ ΦΥΛΑ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ»
ΣΤΑΔΙΟ ΚΥΡΙΩΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ
ΑΞΙΟΝΕΣ-ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ

- Η ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ
- Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΙΚΑΣ
- ΚΑΘΗΜΑΓΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΖΥΓΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ-ΠΑΛΗ ΦΥΛΩΝ
- Η ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ Ο ΕΡΩΤΑΣ ΣΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ
- ΣΧΕΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ -ΠΑΙΔΙΟΥ/ΜΗΤΡΙΚΗ ΑΓΑΠΗ

ΠΩΣ ΔΟΥΛΕΥΟΥΜΕ: Διδάσκονται όλοι οι μαθητές τα ίδια κείμενα στην τάξη, γνωρίζοντας από πριν τις θεματικές ενότητες στις οποίες ανήκει κάθε κείμενο και που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Στη συνέχεια οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες, τους δίνονται συγκεκριμένα κείμενα που θα μελετήσουν στο σπίτι τους και καλούνται να απαντήσουν σε συγκεκριμένες εργασίες, δίνοντάς τους ένα χρονικό όριο (πχ πριν ή μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων)

Η ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Διδάσκονται τα κείμενα:

Του Νεκρού Αδελφού (Α΄ Λυκείου σελ 24-27)	A) Εντοπίστε χαρακτηριστικά των δημοτικών τραγουδιών και των παραλογών στο τραγούδι B) Πώς παρουσιάζονται τα φύλα στο κείμενο «του Νεκρού Αδελφού» και πιο συγκεκριμένα: <ul style="list-style-type: none">✓ Ποια η θέση της Αρετής στο οικογενειακό της περιβάλλον; Ποια συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε για τη θέση της γυναίκας στις παραδοσιακές κοινωνίες;✓ Ποια η θέση του Κωνσταντή ως αδερφού; Ποια ευθύνη φαίνεται έχει; Ποια συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε για τις υποχρεώσεις του αδελφού απέναντι στην ανύπαντρη αδελφή;✓ Ποια τα συναισθήματα της μάνας απέναντι στην κόρη της, όπως διαφαίνονται στην αρχή και το τέλος του τραγουδιού; Με ποιες εκφράσεις δηλώνονται;
Η αρπαγή της γυναίκας του Διγενή (Α΄ Λυκείου σελ 31-32)	A) Κατατάξτε το τραγούδι στις κατηγορίες των δημοτικών τραγουδιών και αναφερθείτε σύντομα στα χαρακτηριστικά τους B) Εντοπίστε τους στίχους που προβάλλουν τη ζωή (οικονομική και κοινωνική) και τη δύναμη των Ακριτών ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ Γ) Ποιους ρόλους φαίνεται να έχουν τα δύο φύλα στο συγκεκριμένο τραγούδι. Ποια συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

	για το χαρακτήρα τους. Πιστεύετε ότι αυτοί οι ρόλοι και τα χαρακτηριστικά που θα αποδώσετε σε κάθε φύλο, διαφέρουν στη σημερινή εποχή; Αναζητείστε τους λόγους για τους οποίους νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό.
Ο Ερωτόκριτος (Α΄ Λυκείου σελ 109-110)	A) Το κείμενο ανήκει στην Β΄ περίοδο της Νεοελληνικής λογοτεχνίας (1453-1669) και συγκεκριμένα στην Κρητική λογοτεχνία. Εντοπίστε χαρακτηριστικά της Κρητικής λογοτεχνίας που υπάρχουν στο συγκεκριμένο απόσπασμα. B) Εντοπίστε τους τύπους της αφήγησης που κυριαρχούν στο έργο. Γ) Εντοπίστε τις εικόνες που υπάρχουν στο απόσπασμα και αισθητοποιούν το αίσθημα αισιοδοξίας που υπάρχει στο απόσπασμα. Δ) Ποιες δομές της οικογένειας καθορίζουν τη μοίρα των δύο ερωτευμένων νέων; E) Ποιες λαϊκές αντιλήψεις για το γάμο διαφαίνονται στο κείμενο; ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ Πώς παρουσιάζεται η Αρετούσα στο απόσπασμα. Ποια σημασία έχει η επιλογή του συγκεκριμένου ονόματος; Ποια διαφαίνεται να είναι η σχέση της με τον πατέρα της και σε ποια συμπεράσματα καταλήγετε για τη θέση της γυναίκας στις παραδοσιακές κοινωνίες; Συγκρίνετέ την με την Αρετή του «Νεκρού Αδελφού»

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ για την α΄ ομάδα (ΕΡΓΑΣΙΕΣ)

Μελετήστε τα παρακάτω κείμενα και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

1) «Γιούγκερμαν» (Καραγάτσης Μ.) (βιβλίο Β΄ λυκείου: σελ 394-412) Επισκεφθείτε τον ιστότοπο: <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>

- Το κείμενο ανήκει στο νατουραλισμό. Εντοπίστε χαρακτηριστικά του νατουραλισμού στο χαρακτήρα του κεντρικού ήρωα.
- Εντοπίστε τα πρόσωπα /φωνές των αντρικών προσώπων που μιλούν στο κείμενο και δώστε σύντομα (σε μια παράγραφο των 10-15 γραμμών) τα γνωρίσματα του χαρακτήρα τους. Πιστεύετε ότι τα γνωρίσματα του χαρακτήρα τους και οι αντιλήψεις που έχουν για το άλλο φύλο σχετίζονται με τον τρόπο που έχουν μεγαλώσει οι ήρωες (1 παράγραφος);
- Πώς παρουσιάζεται η Βούλα στο κείμενο (απόσπασμα 5) και ποια φαίνεται να είναι η στάση της απέναντι στο γάμο; (1 παράγραφος)
- Πώς απεικονίζει ο Καραγάτσης την κοινωνική θέση της γυναίκας στο συγκεκριμένο μυθιστόρημα (αντλήστε υλικό από το 5^ο απόσπασμα) (1 παράγραφος)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

2) «Αυτοβιογραφία» Ελισσάβετ Μουτζάν –Μαρτινέγκου (Κείμενα Λογοτεχνίας Γ΄ Γυμνασίου σελ 50)¹. Με βάση τον παρακάτω ιστότοπο παρουσιάστε σύντομα την Ελισσάβετ Μουτζάν –Μαρτινέγκου. Από το διαδίκτυο βρείτε εικόνες της. Στη συνέχεια απαντήστε γραπτώς στις παρακάτω ερωτήσεις:

Α) Ποιο είναι το κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο του κειμένου (να ληφθεί υπόψη ότι η συγγραφέας του ανήκει στην Επτανησιακή σχολή)

Β) Πώς ορίζεται η θέση της γυναίκας στο κείμενο; (Συμβουλευτείτε και το συνοδευτικό υλικό)

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%B9%CF%83%CE%AC%CE%B2%CE%B5%CF%84_%CE%9C%CE%BF%CF%85%CF%84%CE%B6%CE%AC%CE%BD-%CE%9C%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%B9%CE%BD%CE%AD%CE%B3%CE%BA%CE%BF%CF%85

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ -ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

Με αφορμή όσα ακούσατε και διαβάσατε για το θέμα της πατριαρχικής οικογένειας γράψτε ένα άρθρο στο περιοδικό του σχολείου σας (σε ηλεκτρονική μορφή 300 περίπου λέξεων) που θα αναφέρεται σε αυτή τη μορφή της οικογένειας θα αναζητάτε τα αίτια δημιουργίας και κατάλυσής της και θα τη συγκρίνετε με τη σημερινή πυρηνική οικογένεια ως προς τους ρόλους που διαδραματίζουν τα μέλη στην καθημέρα.

Μπορεί να σας βοηθήσει το παρακάτω διάγραμμα, καθώς και το συνοδευτικό υλικό «Οικογένεια και αλλαγή» που δίνεται σε ηλεκτρονική μορφή

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το προϊόν της εργασίας σας για το κείμενο 2 και τη συνθετική εργασία θα είναι σε ηλεκτρονική μορφή.

Σύγκριση παλιάς και σύγχρονης οικογένειας (μέθοδος σύγκρισης αντίθεσης)

Κοινό σημείο: η ανάπτυξη συναισθηματικών σχέσεων μεταξύ των μελών, ενδιαφέρον για τη ζωή και την ανάπτυξη των παιδιών, αισθήματα σιγουριάς και ασφάλειας

Παλιά Οικογένεια	σύγχρονη οικογένεια
Πολλά μέλη, πατριαρχική οικογένεια Διαφορετική αντίληψη για την ανατροφή και μόρφωση των παιδιών Η μητέρα στο σπίτι, υπάκουη, υποταγμένη στον άντρα της Οι γονείς: φόβος και τρόμος Παιδαγωγικές μέθοδοι: προσβολή, ξυλοδαρμός	Λίγα μέλη, πυρηνική Γονείς δείχνουν ενδιαφέρον, κατανόηση για τα παιδιά Εργαζόμενη μητέρα: αποκτά κοινωνικό κύρος, ανεξάρτητη οικονομικά με θετικές και αρνητικές συνέπειες Διάλογος μεταξύ των μελών: ισότιμα τα μέλη Επικοινωνία γονιών με παιδιά Εκδήλωση από γονείς τρυφερότητας, στοργής Παιδαγωγικές μέθοδοι: διάλογος, συμβουλή

¹ Στο εισαγωγικό σημείωμα για την Επτανησιακή Σχολή (σ.207 του σχολικού βιβλίου της Α΄ λυκείου γίνεται αναφορά « στο αξιόλογο αυτοβιογραφικό αφήγημα της Ελισσάβετ Μαρτινέγκου-Μουτζάν...μας δίνει μια εικόνα για την κοινωνία της εποχής και για τη θέση της γυναίκας σ' αυτή», αλλ' ωστόσο δεν ανθολογείται κάποιο απόσπασμα από το έργο της.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΙΚΑΣ

Στην τάξη διδάσκεται το κείμενο

«Τα μυστήρια της Κεφαλονιάς»
(Ανδρέας Λασκαράτος)
(Α΄ Λυκείου σελ 267)

Επιπλέον υλικό:

Α) Το προικοσύμφωνο από τη
Λευκάδα

Β) Το θέμα της προίκας στα
κείμενα του Παπαδιαμάντη

Α) Το κείμενο ανήκει στην 4^η περίοδο της Νεοελληνικής λογοτεχνίας 1830-1922 και συγκεκριμένα στην Επτανησιακή Σχολή. Εντοπίστε τα χαρακτηριστικά της στο κείμενο.

Β) Ποιος είναι ο κοινωνικός προβληματισμός που θέτει το έργο; Πώς το δηκτικό ύφος του κειμένου εξυπηρετεί τη διαμόρφωση του κοινωνικού του προβληματισμού;

Γ) Πώς κρίνει ο Λασκαράτος την αγωγή των κοριτσιών και τι προτείνει για τη βελτίωσή της;

Δ) Δικαιολογείται από το κείμενο ο χαρακτηρισμός του Λασκαράτου «ως αιρετικού»;

Ε) Ποια απήχηση έχουν οι αντιλήψεις του Λασκαράτου στην εποχή μας;

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1) Γράψτε ένα φανταστικό διάλογο ανάμεσα στο συγγραφέα και σε έναν πατέρα της εποχής του που ετοίμαζε το γάμο της κόρης του υπακούοντας στο κοινωνικό κατεστημένο που περιγράφεται στο διήγημα. Φαντασθείτε τα επιχειρήματα και τις θέσεις τους; (Διατηρήστε ύφος και έκφραση που να υποστηρίζουν την προσωπική περίπτωση του καθενός)

2) Υποθέστε ότι είστε μια κοπέλα που ζει την εποχή που αναφέρεται το κείμενο και καταγράφει στο ημερολόγιό της τις σκέψεις και τα συναισθήματά της.

3) Υποθέστε ότι είστε ένας υποψήφιος γαμπρός εκείνης της εποχής που έχει σπουδάσει στο εξωτερικό. Γράψτε μια επιστολή στον πατέρα της υποψήφιας νύφης και στην οποία θα εκθέσετε τις απόψεις σας για το θέμα της προίκας.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ για την β΄ ομάδα (ΕΡΓΑΣΙΕΣ)

Μελετήστε τα παρακάτω κείμενα και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

1) Της νύφης που κακοπάθησε (Δημοτικό τραγούδι: παραλογή) (Α΄ Λυκείου σελ 28-30)

- Να επισημάνετε τα στοιχεία που αναφέρονται στο θεσμό της προίκας
- Με αφορμή το κείμενο και με βάση το συνοδευτικό υλικό που σας δίνεται για τη θέση της γυναίκας στο δημοτικό τραγούδι μιλήστε στην ολομέλεια για το συγκεκριμένο θέμα

2) «Η Φόνισσα» (Παπαδιαμάντης) (Β΄ Λυκείου σελ 43-57)

Επισκεφθείτε τους ιστότοπους: <http://www.archive.gr/news.php?readmore=183>

http://eteaching_forumup.gr/about295-eteaching.html

και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ**

- Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της τέχνης του Παπαδιαμάντη είναι ο ρεαλισμός με νατουραλιστικές πινελιές. Εντοπίστε στο κείμενο δείγματα αυτής της γραφής (1 παράγραφος)
- Οι τελευταίες στιγμές της Φραγκογιαννούς συνδέονται με την ανάκληση του θεσμού της προίκας. Γιατί; (1 παράγραφος)
- Να αποτυπώσετε το κοινωνικό περιβάλλον της Σκιάθου, όπως παρουσιάζεται στο κείμενο (οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, κυρίαρχες αντιλήψεις) (1 παράγραφος)

3) Διαβάστε «Η γυναίκα της Ζάκυνθος» Διον Σολωμού από το βιβλίο Κείμενα της Νεοελληνικής λογοτεχνίας σελ 250 και να ξέρετε να απαντάτε προφορικά στην παρακάτω ερώτηση:

Πώς παρουσιάζεται η γυναίκα από τη Ζάκυνθο σε αυτό το κείμενο; Σε τι διαφέρει από τις γυναίκες που έχετε συναντήσει σε άλλα λογοτεχνικά κείμενα (σας δίνεται έντυπο υλικό για την ερμηνεία του κειμένου)

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ -ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

Επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες

<http://www.kostasbeys.gr/articles.php?s=3&mid=1096&mnu=1&id=22819>

http://isopoliteia.blogspot.com/2009/07/blog-post_731.html

<http://www.eleftheria.gr/index.asp?cat=19&aid=6665>

<http://www2.egeonet.gr/Forms/flLemmaBody.aspx?lemmaid=6983>

<http://www.alfavita.gr/artro.php?id=24943>

<http://www.vasilika-lesvos.gr/pdf/proikes.pdf>

(Το υλικό των παραπάνω ιστοσελίδων σας δίνεται και σε ηλεκτρονική μορφή προς διευκόλυνσή σας).

Γράψτε ένα δοκίμιο (400 περίπου λέξεων σε ηλεκτρονική μορφή) για το θεσμό της προίκας, κάντε σύντομη ιστορική αναδρομή, καταγράψτε τους λόγους για τους οποίους λειτούργησε και τις απόψεις των δύο φύλων στη σημερινή εποχή για το θέμα αυτό

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ**

➤ ΚΑΘΗΜΑΓΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΖΥΓΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ-ΠΑΛΗ ΦΥΛΩΝ	
Στην τάξη διδάσκονται τα κείμενα	
«Το μοιρολόγι της φώκιας»	<p>A) Κύρια χαρακτηριστικά της γραφής του Παπαδιαμάντη είναι ο ρεαλισμός και η ηθογραφία. Εντοπίστε στο κείμενο δείγματα αυτής της γραφής.</p> <p>B) Πώς διαγράφεται η μορφή της γριάς Λούκαινας στο διήγημα.</p> <p>Γ) Τι εξυπηρετεί ο εσωτερικός μονόλογος και τι συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε για τη ψυχική κατάσταση της γριάς – Λούκαινας</p> <p>Γ) Με ποια επιμέρους περιστατικά προετοιμάζεται ο πνιγμός της Ακριβούλας</p> <p>ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ</p> <p>Στο κείμενο θίγεται το θέμα της ξενιτιάς. Πώς αντιμετωπίζεται το θέμα αυτό από τους ήρωες (γριά Λούκαινα –γιος) του συγκεκριμένου διηγήματος; Συσχετίστε το θέμα με τις θέσεις του Κων/νου στο τραγούδι «Του Νεκρού Αδελφού»</p>
«Πατέρα στο σπίτι»	<p>A) Εντοπίστε τον κοινωνικό προβληματισμό του διηγήματος</p> <p>B) Εντοπίστε χωρία που εκφράζουν το ρεαλισμό του Παπαδιαμάντη</p> <p>Γ) Ποιες πληροφορίες αντλείτε από το κείμενο για τη θέση της γυναίκας στην Αθηναϊκή κοινωνία στα τέλη του 19^{ου} αι.;</p> <p>Δ) Σκιαγραφείστε τον πατέρα και τη μητέρα, όπως παρουσιάζονται στο διήγημα</p> <p>ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ</p> <p>1) Φανταστείτε μια σκηνή βίας ανάμεσα στο αντρόγυνο του κειμένου. Γράψτε ένα μικρό διάλογο</p> <p>2) Υποθέστε ότι είστε το παιδί της οικογένειας του κειμένου. Πώς θα αντιμετωπίζατε μια τέτοια κατάσταση;</p> <p>3) Το παιδί της οικογένειας ενηλικιώνεται. Ποιες συμπεριφορές νομίζετε ότι θα υιοθετήσει και ποιες θα απορρίψει; Από τι θα εξαρτηθεί η στάση του</p>

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ για την γ' ομάδα (ΕΡΓΑΣΙΕΣ)

Μελετήστε τα παρακάτω κείμενα και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

- 1) «Μονόλογος ευαισθήτου» Εμμ Ροϊδη (Α' Λυκείου σελ 345)
 - Πώς διαγράφεται το πορτρέτο της γυναίκας του ήρωα του διηγήματος. Ποιες στερεοτυπικές αντιλήψεις για τους ρόλους των δύο φύλων λανθάνουν στο σκεπτικό του; (10-15 γραμμές)
- 2) «Η τιμή και το χρήμα» Θεοτόκη Κ (Β' Λυκείου σελ 136)
 - Η Ρήνη χαρακτηρίζεται ως περίπτωση γυναίκας που απελευθερώνεται από τις προκαταλήψεις, που επικρατούσαν στην εποχή της. Να εκφράσετε τις απόψεις σας πάνω σ' αυτή τη θέση. (10 γραμμές)
 - Να περιγράψετε τις δυο γυναικείες μορφές που κυριαρχούν στο αφήγημα, να εντοπίσετε ομοιότητες και διαφορές μεταξύ τους. (10-15 γραμμές)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ -ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

1) Δείτε από το θέατρο της Δευτέρας «Ο πατέρας» του Στρίντμπεργκ (<http://youtu.be/mDBMt96RAsl>)

2)Επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες: <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A6%CE%B5%CE%BC%CE%B9%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>

<http://christiannaloupa.wordpress.com/2010/02/21/to-%CF%86%CE%B5%CE%BC%CE%B9%CE%BD%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BA%CE%AF%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B7/>

και μετά την ανάγνωσή τους φτιάξτε μια παρουσίαση σε **λογισμικό παρουσίασης (power-point)** ενημερώνοντας την ολομέλεια της τάξης για το φεμινιστικό κίνημα, τις μορφές του και την παρουσία του στην Ελλάδα. Συγκρίνετε επίσης τη θέση της σημερινής γυναίκας στις δυτικές κοινωνίες με την αντίστοιχη στις ανατολικές κοινωνίες. Μπορείτε να αναφερθείτε και σε βιβλία που γνωρίζετε και έχουν ως θέμα τους τη θέση της γυναίκας είτε στη δυτική κοινωνία είτε στην ανατολική

3) Διαβάστε το βιβλίο της **Ακακίας Κορδόση** «**Δεκατρείς φωνές της σιωπής**» και παρουσιάστε το στην ολομέλεια της τάξης. Συγκεκριμένα μιλήστε για το περιεχόμενό του, δώστε το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο διαδραματίζεται και δώστε σύντομα το πορτρέτο/ θέση της γυναίκας, όπως διαμορφώνεται μέσα από τις διάφορες ηρωίδες.

4) Γράψτε ένα δοκίμιο για το **ρόλο που διαδραματίζει η οικογένεια στη διαίωνιση στερεοτύπων και συμπεριφορών σχετικά με τους ρόλους και τη συμπεριφορά των δύο φύλων (300-400 λέξεις).**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

➤ Η ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ Ο ΕΡΩΤΑΣ ΣΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ	
Στην τάξη διδάσκονται τα κείμενα (ταυτόχρονα και τα τρία μαζί)	
«Κοντά σου», Μαρία Πολυδούρη (Β΄ Λυκείου σελ 191)	A) Να εντάξετε τα ποιήματα στο κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο που δημιουργήθηκαν. Ποιες διαφορές εντοπίζετε στην τεχνοτροπία που χρησιμοποιείται στο καθένα;
«Αν ήξευρα κυράτσα μου» (Α΄ Λυκείου σελ 80)	B) Να διαπιστώσετε μέσα από τα ποιήματα πώς η λυτρωτική και μεταμορφωτική δύναμη του Έρωτα λειτουργεί στο καθένα απ' αυτά.
«Πάγω» (Α΄ Λυκείου σελ 82)	Γ) Παρατηρήστε τη γλώσσα τους και υπογραμμίστε τις φράσεις εκείνες που δείχνουν τα συναισθήματα των ερωτευμένων προσώπων προς το αντικείμενο του ερωτά τους.
Θα δείξω Βίντεο με το τραγούδι «Μόνο γιατί μ' αγάπησες» (ποίημα της Πολυδούρη. Τραγουδά η Αρβανιτάκη	Δ) Ποιες οι διαβεβαιώσεις του ποιητή στην αγαπημένη του στο ποίημα «Πάγω»
	Ε) Ποιες διαφορές διαπιστώνετε στον τρόπο που μιλούν για τον Έρωτα μια γυναίκα ποιήτρια και ένας άντρας ποιητής;
	ΣΤ) Το ποίημα «Πάγω» έχει τη μορφή σονέτου να επισημανθούν τα μορφολογικά του γνωρίσματα
	ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ
	Σε όλες τις εποχές ο έρωτας ανάμεσα στα δύο φύλα υπήρξε δυναμογόνος και καταλυτικός Ποια τα αποτελέσματα του έρωτα και πού οφείλονται; Σε τι διαφοροποιείται από την αγάπη;

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ για την δ΄ ομάδα (ΕΡΓΑΣΙΕΣ)

Μελετήστε τα παρακάτω κείμενα και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Και τα δύο κείμενα ανήκουν στην γ΄ περίοδο της Νεοελληνικής λογοτεχνίας και συγκεκριμένα στην περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Με βάση το υλικό που σας δόθηκε ενημερώστε την ολομέλεια για την περίοδο αυτή

1) Έρωτος αποτελέσματα (Αγνώστου) (Α΄ Λυκείου σελ 168)

- Να επισημάνετε στο κείμενο στοιχεία που φανερώνουν: α) Το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο ξετυλίγεται η ιστορία, β) το ήθος των προσώπων που μετέχουν, γ) τον ηθικό χαρακτήρα της ιστορίας.
- Στο πρώτο μέρος του αποσπάσματος ο συγγραφέας παρουσιάζει τη συναισθηματική κατάσταση της Ελενίτσας. Ποιες εκδηλώσεις φανερώνουν την κατάσταση αυτή;

2) Σαν πεταλούδα στη φωτιά (Βήλαράς Ιωάννης Α΄ Λυκείου σελ 173)

- Ποιες επιδράσεις από το δημοτικό τραγούδι εντοπίζετε στο ποίημα;
- Ποια είναι τα στοιχεία που συνιστούν την ομορφιά της γυναίκας;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ -ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- 1) Εκφράστε με προσωπικό τρόπο (ποίηση, σκέψεις σε ημερολόγιο, ζωγραφική) τι είναι για έναν έφηβο ο έρωτας.
- 2) Σταχυολογήστε φράσεις που έχουν ειπωθεί για την αγάπη και τον έρωτα από λογοτέχνες (αρχαίους και σύγχρονους). Μπορείτε να αντλήσετε υλικό πλούσιο από τις παρακάτω ιστοσελίδες (<http://aerologos.pblogs.gr/2010/02/agaphmenes-fraseis-gia-ton-erwta-apo-biblia.html> και <http://www.gnomikologikon.gr/catquotes.php?categ=1310>) από βιβλία που εσείς έχετε διαβάσει, από τα σχολικά βιβλία. Δώστε την εργασία σας με τη μορφή λογισμικού παρουσίασης
- 2) Παρουσιάστε την υπόθεση του βιβλίου «**Ρωμαίος και Ιουλιέτα**» του Σαίξπηρ ή το βιβλίο της Λιλής Ζωγράφου «**Η αγάπη άργησε μια μέρα**» . Δώστε σύντομα το περιεχόμενο του βιβλίου, το κοινωνικό πλαίσιο. Ασχοληθείτε και σκιαγραφήστε τις κεντρικές ηρωίδες των έργων: την Ιουλιέτα και την Ερατώ. Οι δύο γυναίκες φαίνεται να αντιδρούν στις καθιερωμένες για την εποχή τους αντιλήψεις σχετικά με το φύλο τους;

Συμβουλευτείτε και το υλικό που σας δίνεται σε ηλεκτρονική μορφή για τα δύο αυτά έργα.

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ**

ΣΧΕΣΗ ΜΗΤΕΡΑΣ –ΠΑΙΔΙΟΥ/ΜΗΤΡΙΚΗ ΑΓΑΠΗ	
Στην τάξη διδάσκονται τα κείμενα	
<p>«Εγκώμιο» (Θεοδώρου Β) Γ΄ Λυκείου σελ 68</p>	<p>A) Το ποίημα ανήκει στην <u>Νεότερη λογοτεχνία</u> (5^η περίοδος της Νεοελληνική λογοτεχνίας : 1922 ως σήμερα και συγκεκριμένα στην Α΄ περίοδο της Μεταπολεμικής γενιάς) και στη μοντέρνα ποίηση. Εντοπίστε χαρακτηριστικά της στο ποίημα B) Με ποιους στίχους δίνει η ποιήτρια την εικόνα της μητέρας της; Τι άνθρωπο δείχνει η εικόνα αυτή; Γ) Θα μπορούσατε να σκιαγραφήσετε τα συναισθήματα της αφηγήτριας κατά τη στιγμή της δημιουργίας του ποιήματος; ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ 1) Με αφορμή το κείμενο εκφράστε με όποιο τρόπο θέλετε εσείς τα συναισθήματα για τη δική σας μητέρα 2) Ποιο πρότυπο γυναίκας ενσαρκώνει η μάνα της ποιήτριας; Αναλογιστείτε πόσο εύκολο ή δύσκολο είναι σήμερα για την εργαζόμενη γυναίκα η ενσάρκωση ενός τέτοιου ρόλου;</p>
<p>Μην απορείς μητέρα (Ευαγγέλου Ανέστης) Γ΄ Λυκείου σελ 114 Δείχνω το βίντεο «Οι πόνοι της Παναγιάς»</p>	<p>A) Με ποια εκφραστικά μέσα ο ποιητής εκφράζει τα συναισθήματά του στη μάνα του B) Ποια η σχέση του ποιητή με τη μητέρα του; Γ) Απευθυνόμενος (πρώτη στροφή) στη μητέρα του, ο ποιητής α) αποδίδει κάποιους χαρακτηρισμούς στα ποιήματά του και τον ίδιο και β) εκφράζει την υπογία πως πιθανόν να μην τον αναγνωρίζει. Να επισημάνετε αυτούς τους χαρακτηρισμούς και να δικαιολογήσετε την υπογία του. ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ: Συγκρίνετε πώς δύο άνθρωποι διαφορετικού φύλου (άντρας-γυναίκα) εκφράζουν τα συναισθήματά τους προς τη μάνα τους. Ποιο νομίζετε ότι είναι εκείνο που κάνει τα δύο φύλα να εκφράζονται με τον ίδιο τρόπο;</p>

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ για την ε΄ ομάδα (ΕΡΓΑΣΙΕΣ)

Μελετήστε τα παρακάτω κείμενα και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

1) Τα ψάθινα καπέλα (Μαργαρίτα Λυμπεράκη) Γ΄ Λυκείου σελ 227

• Πώς παρουσιάζεται η μητέρα στο απόσπασμα;

• Εντοπίστε τα σχετικά χωρία στο κείμενο «...Θα 'πρεπε να με δείρεις, μητέρα, για την αυθάδειά μου, η παλάμη σου να πέσει πάνω μου βαριά.» : πώς κρίνετε αυτές τις σκέψεις της Κατερίνας; και «Εσύ ζητάς πράγματα...τη μεγαλύτερη δύναμη» : να σχολιάσετε τη φράση.

2) Τα ρέστα (Κώστας Ταχτσής) Γ΄ Λυκείου σελ 293

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μπεκούλη Ευδοξία, φιλόλογος
ΜΟΥΣΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

• Στο κείμενο κυριαρχεί η εικόνα της μητέρας. Ποια εντύπωση έχει αφήσει τελικά στην ψυχή του γιου, άντρα πλέον τώρα, η συμπεριφορά της; Ο αφηγητής τη δικαιώνει; Να τεκμηριώσετε την άποψή σας.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ -ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

1) Γράψτε ένα δοκίμιο (300 λέξεις) με θέμα: « Η επίδραση της μητέρας στη διάπλαση του χαρακτήρα και της προσωπικότητας του παιδιού.». Μπορείτε να στηρίξετε την επιχειρηματολογία σας και με υλικό που θα αντλήσετε από τα κείμενα που έχετε διαβάσει (Συμβουλευτείτε και το κείμενο «Η μητρότητα ως οικουμενικό γυναικείο «πεπρωμένο» που δίνεται σε ηλεκτρονική μορφή)

2) Διαβάστε το κείμενο «Οι πρώτες ενθυμήσεις» της Πηνελόπης Δέλτα (δίνεται σε ηλεκτρονική μορφή) και απαντήστε στις ερωτήσεις: α) Ποια εικόνα είχε σχηματίσει η συγγραφέας για τους γονείς της, όταν ήταν μικρή β) Με αφορμή το κείμενο και τις προσωπικές σας εμπειρίες σκεφθείτε αν οι σχέσεις παιδιού-γονιών και των συζύγων μεταξύ τους έχουν διαφοροποιηθεί από την εποχή της συγγραφέως. Αν ναι, πού νομίζετε ότι οφείλεται αυτό;

3) Διαβάστε το κείμενο «Το φονικό της Ιζαμπέλας Μόλναρ» του Δημήτρη Χατζή από το βιβλίο της Γ' Λυκείου σελ 191 και να ξέρετε να απαντάτε προφορικά στην ερώτηση: Πώς παρουσιάζεται η γυναίκα σε αυτό το κείμενο; Σε τι διαφέρει από τις γυναίκες που έχετε συναντήσει σε άλλα λογοτεχνικά κείμενα

4) Διαβάστε το βιβλίο της Μαργαρίτας Λυμπεράκη «Τα ψάθινα καπέλα» και ενημερώστε την ολομέλεια για το περιεχόμενο του έργου (προαιρετική).